

**Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Вінницького державного
педагогічного університету імені
Михайла Коцюбинського

_____ проф. Лазаренко Н.І.
« ____ » _____ 2021 р.

ПРОГРАМА І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
з теорії і практики німецької мови та перекладу
для вступу на ОС магістра
035.043 Філологія (Германські мови та літератури (переклад
включно))

Голова фахової атестаційної комісії

Сольська Т.М.

Укладачі: Ямчинська Т.І., канд. філол. наук, доцент
Вишивана Н. В., канд. філол. наук, доцент
Дробаха Л.В., канд. філол. наук, доцент
Петров О. О., канд. філол. наук, доцент
Сольська Т.М., канд. філол. наук, доцент
Поселецька К. А. канд. пед. наук, доцент

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Згідно з положенням про магістратуру, затвердженим Міністерством освіти і науки України, прийом до магістратури відбувається на конкурсній основі. До складу вступних екзаменів до магістратури внесено екзамен з теорії і практики німецької мови та перекладу, який відбувається за поданням рекомендацій випускових кафедр та заяв вступників, які отримали ступінь бакалавра і мають намір продовжувати освіту у магістратурі. Іспит з теорії і практики німецької мови та перекладу є вступним випробуванням на факультет іноземних мов Вінницького державного педагогічного університету на навчання за програмою підготовки магістр зі спеціальності 035.043 Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно)).

Вступне випробування з теорії і практики німецької мови та перекладу є комплексною формою перевірки практичної підготовки вступників. Воно має на меті контроль знань та умінь вступників з основних аспектів теорії і практики німецької мови, що визначає готовність вступників до здобуття освітнього ступеня «магістр», їх здатність оволодіти мовою на побутовому, культурологічному та професійному рівнях. При цьому набуття мовних навичок та вмінь передбачає не лише теоретичне та практичне володіння мовою, а й спроможність пояснювати певні мовні й мовленнєві явища, виявляти необхідний рівень фонових знань.

Екзамен проводиться у формі письмового тесту та охоплює питання з теорії німецької мови, різних видів мовленнєвої діяльності та основ теорії та практики перекладу. Відбір вступників здійснюється за результатами тестування.

1. ВИМОГИ ДО ВСТУПНИКІВ НА ВСТУПНОМУ ІСПИТІ З ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ТА ПЕРЕКЛАДУ

Вступний іспит з теорії і практики німецької мови та перекладу передбачає перевірку і оцінку рівня сформованості у вступників предметної компетенції: лінгвістичної, мовленнєвої, комунікативної, лінгвокраїнознавчої, професійної тощо. Вступники повинні володіти системою знань з теорії і практики мови, системою необхідних умінь та навичок для реалізації здобутих знань у майбутній професійній діяльності.

На вступному іспиті вступники повинні продемонструвати:

- вільне володіння німецькою мовою загалом та мовленнєву компетенцію за рівнями мови (фонетика, лексика, склад слів, словотвір, морфологія, фразеологія, синтаксис, основи стилістики тексту) зокрема;
- обізнаність з орфоепічними, лексичними та граматичними нормами німецької мови;
- мовленнєву (комунікативну) компетенцію, тобто володіння способами формування та формулювання думок за допомогою знань мови, реалізації мовної норми у різноманітних видах мовленнєвої діяльності, автентичних комунікативних ситуаціях, сферах спілкування;
- вміння та навички використовувати базовий словник в обсязі програмних вимог (близько 5000-5500 лексичних одиниць) та вживати їх в письмовій формі у продуктивних та рецептивних видах мовленнєвої діяльності;
- володіння системою загальнотеоретичних знань і практичних умінь із сучасної лінгвістичної теорії перекладу; системою конкретних практичних знань, навичок та вмінь для виконання адекватного перекладу мовних одиниць від слова, словосполучення, фразеологізму, різних типів речень і до завершеного тексту;
- реалізацію набутих практичних знань, професійних навичок для роботи вчителями та викладачами німецької мови у навчальних закладах країни.

2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Фахове випробування має один етап – письмовий, який складається з 2 частин.

Час виконання роботи - 2 астрономічні години.

I частина містить питання з теорії німецької мови та перекладу у вигляді тесту множинного вибору.

Теоретична підготовка вступників вимагає знання ними основ теорії мови, її сучасного стану, охоплює знання структури та системи мови, правил та закономірностей її функціонування в процесі іншомовної комунікації, володіння системою загальнотеоретичних знань і практичних умінь із сучасної лінгвістичної теорії перекладу.

Виконання теоретичних завдань передбачає також здатність та готовність вступників реалізувати одержані знання з теорії мови та основ перекладу у практичній діяльності.

Основні питання з теорії німецької мови та перекладу

Стилістика

1. Grundbegriffe und Grundprobleme der Stilistik.
2. Phonostilistik. Graphostilistik.
3. Stilistische Lexikologie.
4. Grammatik der deutschen Sprache aus stilistischer Sicht.
5. Syntax aus stilistischer Sicht.
6. Stilistische Semasiologie.
7. Einige Probleme der Makrostilistik.

Теоретична граматики

1. Formenbestand und Einteilung der Verben.
2. Verbale Kategorie des Tempus.
3. Verbale Kategorie des Modus.
4. Verbale Kategorie des Genus.
5. Wesen des Substantivs als Wortart.
6. Die Kategorie des Geschlechts der Substantive.
7. Die Kategorie der Zahl des Substantivs.
8. Syntaktische Kategorien.

Лексикологія

1. Das Wort als grundlegende Einheit der Sprache; die Funktionen des Wortes.
2. Polysemie. Homonymie.
3. Die Typologie der Beziehungen (Relationen) in der Lexik. Der Kontext.
4. Synonyme. Kriterien der Synonymie. Klassifikation von Synonymen. Antonyme.

Klassifikation von Antonymen.

5. Die Metapher. Arten und Typen der Metapher. Die Metonymie. Arten der Metonymie. Die Bedeutungsverschiebung.
6. Morpheme. Einteilung der Morpheme. Die Wortbildungsanalyse.
7. Die Komposition (die Zusammensetzung). Die Arten der Zusammensetzungen.
8. Implizite und explizite Ableitung. Die Klassifikation der Affixe.
9. Die Entlehnung, ihre Ursachen. Die Arten und Wege der Entlehnung.

Теоретична фонетика

1. Gegenstand, Stellung und Aufgaben der Phonetik.
2. Phonologie des Deutschen.
3. Das Vokalsystem des Deutschen.
4. Das Konsonantensystem des Deutschen.
5. Der deutsche Wortakzent.
6. Modifikation der Laute im Redefluss.
7. Das Intonationssystem im Deutschen.

Теорія і практика перекладу

1. Загальна теорія перекладу та окремі теорії перекладу.
2. Фонетичні труднощі перекладу.
3. Лексичні труднощі перекладу.
4. Морфологічні труднощі перекладу.
5. Фразеологічні труднощі перекладу.
6. Синтаксичні труднощі перекладу.

II частина (читання, лексико-граматичний тест) спрямована на комплексну перевірку орфографічних, лексико-семантичних, структурно-семантичних та граматичних навичок володіння іноземною мовою. Також передбачається детальне розуміння автентичного тексту і робота з ним: вибір відповіді, найближчої до змісту тексту, пояснення чи уточнення значень активного вокабуляру тексту, підбір лексики, що відповідає контексту.

Граматичні явища перевіряються у межах такого граматичного матеріалу:

1. Präpositionen.
2. Deklination der Adjektive.
3. Komparation der Adjektive.
4. Deklination der Personal- und Possessivpronomen.
5. Wortfolge im Satz.
6. Der Modalsatz.

7. Der Kausalsatz.
8. Der Finalsatz.
9. Der Folgesatz.
10. Der Bedingungssatz.
11. Der Konzessivsatz.
12. Der Objektsatz.
13. Relativsatz.
14. Temporalsatz.
15. Passiv.
16. Infinitivgruppen.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НА ВСТУПНОМУ ІСПИТІ

З ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ТА ПЕРЕКЛАДУ

Оцінювання знань та навичок на вступному іспиті здійснюється відповідно до критеріїв кредитно-модульної системи організації навчання.

Вступник отримує максимально 200 балів за виконання 45 завдань.

Перша теоретична частина тесту містить **25** завдань (по **4** бали за кожну правильну відповідь) – **100** балів загалом.

Друга практична частина тесту містить **20** завдань (при цьому одна правильна відповідь за завдання **26-35** складає **6** балів, за завдання **36-45** складає **4** бали) – **100** балів загалом.

Оцінка	
Кількість набраних балів	Оцінка за шкалою ECTS
180 - 200	A
160- 179	B
150 - 159	C
120 - 149	D
100 - 119	E
70 - 99	FX
1-69	F

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Charitonowa I. J. Theoretische Grammatik der deutschen Sprache. Syntax. Kijw, 1976. 112 S.
2. Der kleine Duden. Deutsche Grammatik. – Mannheim: Dudenverlag, 2000. – 412 S.
3. Fleischer W., Michel G. Stilistik der deutschen Gegenwartssprache. Leipzig, 1996. 341 S.
4. Hinka B.I. Lexikologie des Deutschen. Vorlesungen und Seminare. Тернопіль: Навчальна книга, 2010. S. 140-160.
5. Helbig G., Buscha J. Leitfaden der deutschen Grammatik/ G. Helbig, J. Buscha. – Berlin, 2000. – 304 S.
6. Moskalskaja O. I. Grammatik der deutschen Gegenwartssprache/ O.I. Moskalskaja. – M.: Академия, 2004. – 352 S.
7. Oguu O.D. Die Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. Вінниця: Нова книга, 2003. S.190-194.
8. Riesel E., Schendels E. Deutsche Stilistik. Moskau : Hochschule, 1975. 316 S.

9. Staffeldt, S. Einführung in die Phonetik, Phonologie und Graphematik des Deutschen. Ein Leitfaden für den akademischen Unterricht. Tübingen : Stauffenburg Verlag. 2010.
10. Богатырева Н. А. Стилистика современного немецкого языка. 2-е изд. стереотип. Москва : Академия, 2008. 336 с.
11. Гудманян А. Г., Сітко А. В., Єнчева Г. Г. Вступ до перекладознавства навч. посібник для студентів спец. «Переклад». Вінниця : Нова Книга. 2017. 295 с.
12. Левицкий В.В. Семасиология. Винница: Нова книга, 2006. 512 с.
13. Паремская Д.А. Практическая грамматика (немецкий язык)/Д.А. Паремская. – Мн.: Высш. Шк., 2001. – 350 с.
14. Стеріополо О.І. Теоретичні засади фонетики німецької мови. – Вінниця: Нова книга, 2004.– 320 с.
15. Тимченко Є. П. Порівняльна стилістика німецької та української мов. Навчальний посібник. Вінниця : Нова Книга, 2006. 240 с.

Додаткова:

1. Адмони В. Г. Синтаксис современного немецкого языка / Адмони В.Г. – Л. : Наука, 1973. – 366 с.
2. Девкин В.Д. Практикум по грамматике немецкого языка/В.Д. Девкин. – М.: Просвещение, 1990. – 190 с.
3. Євгененко Д.А., Білоус О.М., Гуменюк О. О., Зеленко Т.Д., Кучинський Б.В., Білоус О.І., Артамоновська С. П. Практична граматика німецької мови: навч. посіб. [для студентів та учнів]/ Д.А. Євгененко, О.М. Білоус та ін. – 2-е видання, виправлене та доповнене. – Вінниця : НОВА КНИГА, 2004 р. – 400 с.
4. Овчинникова А.В., Овчинников А.Ф. 500 упражнений по грамматике немецкого языка/ А.В. Овчинникова, А.Ф. Овчинников. – М.: Оникс ХХ1, 2002. – 305 с.
5. Смеречанський Р. Граматика німецької мови/Р. Смеречанський. – Київ, 1981. – 312 с.
6. Совершенствуем знание немецкого языка. (Dreyer. Schmitt). – К.: Методика, 1996. – 336 с.
7. Соколова Н.Б., Молчанова И.Д. Справочник по грамматике немецкого языка/Н.Б. Соколова, И.Д. Молчанова. – М.: Просвещение, 1989. – 304 с.
8. Grundzüge einer deutschen Grammatik. – Berlin, 1981. – 154 S.
10. Sommerfeldt K.E. Starke G. Einführung in die Grammatik der deutschen Gegenwartssprache/ K.E. Sommerfeldt. – Tübingen: Max Meyer, 1998. – 301 S.